

Київський Політехнік

Заснована 21 квітня 1927 р.

№15-16
(3477-3478)

19 квітня
2024 р.

Виходить
двічі на місяць

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

КПІ відвідали очільники ОПК України

Олександр Камишин виступає перед студентами

КПІ ім. Ігоря Сікорського 9 квітня відвідали Міністр з питань стратегічних галузей промисловості України Олександр Камишин і Генеральний директор АТ "Укроборонпром" Герман Сметанін.

Очільники оборонно-промислового комплексу поспілкувалися з керівництвом університету та студентами і ознайомилися з новими розробками київських політехніків задля підвищення обороноздатності держави.

Говорячи про потенціал української оборонної галузі та перспективи, які робота в ній відкриває для молодих інженерів, Олександр Камишин зауважив: "Оборонка стає стратегічно важливою галуззю. Це не тільки цікава робота, це не тільки молодий колектив і гарна оплата праці. Це важливий елемент допомоги нашій країні як найшвидше вибити ворога з неї. І, звісно, це є перспективна робота на майбутнє".

Гости зацікавилися низкою проектів, над якими працюють дослідники та студенти університету, тож є сподівання, що ці розробки отримають державну підтримку і в подальшому їх буде впроваджено у виробництво.

Інф. "КП"

На Конференції трудового колективу КПІ ім. Ігоря Сікорського

11 квітня в КПІ ім. Ігоря Сікорського відбулася Конференція трудового колективу університету. Як повідомив на її початку голова Профкому КПІ ім. Ігоря Сікорського Михайло Безуглій, для участі в Конференції було обрано 780 делегатів, з них науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників 590 осіб, 70 делегатів від інших категорій працівників і 120 від здобувачів вищої освіти. На момент початку засідання зареєструвалося 637 делегатів при кворумі у 520 осіб. Головував на засіданні помічник-радник ректора університету академік НАН України Юрій Якименко.

На Конференції було розглянуто звіти ректора, голови Профкому університету і голови Профкому студентів про роботу за період з квітня 2023 р. по квітень 2024 р. та виконання Колективного договору.

Учасники Конференції затвердили звіти ректора університету Михайла Згурівського, голови Профспілкового комітету університету Михайла Безуглого та голови Профспілкового комітету студентів університету Ігоря Степанюка, схвалили роботу ректора за звітний період і визнали її задовільною, визнали, що Колектив

Президія Конференції: Михайл Згурівський, Юрій Якименко, Михайл Безуглій, Ігор Степанюк

ний договір КПІ ім. Ігоря Сікорського за період з квітня 2023 року по квітень 2024 року виконано та продовжили його на 1 рік. Крім того, було затверджено склади робочих комісій з перевірки виконання Колективного договору, з трудових спорів КПІ ім. Ігоря Сікорського та склад Ради трудового колективу з житлових та соціально- побутових питань університету.

Насамкінець учасники Конференції висловили ректорові університету Михайлові Згурівському ширу вдячність за його багаторічну, системну і надзвичайно плідну працю задля

збереження та розвитку КПІ в найважчі періоди його існування.

У минулому номері "Київського політехніка" було опубліковано доповідь на Конференцію ректора університету Михайла Згурівського. Пропонуємо також увазі читачів повний текст доповіді голови Профкому Михайла Безуглого про результати роботи та виконання Колективного договору КПІ ім. Ігоря Сікорського за період з квітня 2023 р. по квітень 2024 р. (див. на стор. 2-3).

Інф. "КП"
Фото Сергія Нечая

Делегати Конференції

Доповідь голови Профкому Михайла Безуглого про результати роботи та виконання Колективного договору КПІ ім. Ігоря Сікорського за період з квітня 2023 р. по квітень 2024 р.

Шановні делегати Конференції трудового колективу, працівники та здобувачі вищої освіти університету, запрошені!

Звичайно, усім нам хотілося б, щоби нинішня Конференція трудового колективу мала ознаки першого післявоєнного величного зібрання працівників та студентів університету. Проте війна триває, щоденно збільшуєчи список герой-політехніків, яких ми разом вшановуємо і не маємо забувати. Помножується загальноукраїнська горе, а відносна безпека столичного регіону не повинна вводити в оману безпечності та відсторонення. Те, що ми можемо собі дозволити у роботі та побуті, є результатом важких буднів без свят і вихідних захисників та захисниць на фронті, бригад прикордонників та мобільних розрахунків сил ПВО І ПРО. І тільки наша з вами тотальна залученість у допомогу війську у різний спосіб, у багатьох доступних і посильних формах може наблизити таку очікувану Перемогу.

На сьогоднішній момент 84 працівники університету перевірюють у складі підрозділів сил оборони України, у 2023 році 11 працівників були комісовані і повернулись до роботи в університеті, натомість 8 працівників були мобілізовані. 56 працівників університету отримали від Міністерства оборони шестимісячну броню. Бронювання є нині вкрай складним, інколи занадто забюрократизованим процесом, і вимагає передусім впорядкованих військово-облікових документів працівників призовного віку. Дуже часто кваліфікація і фах викладачів без ступенів є настільки високою, що користь від їхньої участі в інженерних проектах університету оборонного характеру може в рази перевищувати доцільність потрапляння під загальну мобілізацію. Технологічна перевага з акцентом на розвиток та нарощування спроможностей української оборонної промисловості, про яку мав сміливість заявити Головком Валерій Залужний у виданні "Economist", вже стала аксіомою цієї війни, яку розуміють військові, визнають політики у всьому світі і яку маємо створювати ми – інженери.

Те, що робить університет, його структурні підрозділи, організації, команди та окремі працівники і студенти дійсно вражає. Якщо у 2022 році допомога війську була більш централізована за рахунок трудового колективу та студентства, а також діяльності Благодійного фонду "Кіївський політехнік", то у 2023 році простежувалась децентралізована модель, яка не обмежувалась нашими закупівлями чи донатами у фонд. І цієї адресної допомоги, роботи з виготовленням необхідних війську конструкцій та експериментальних розробок стало у рази більше. Хто вміє створювати нові інженерні зразки – створювали, чий фах – фізичне та психологічне відновлення – реабілітували, хто володіє навичками домедичної допомоги – навчали колег і студентів, інші організовували культурні, спортивні, навчальні, просвітницькі заходи і збиралі кошти КПІшникам на передовій. Більшість просто донатили до фондів "Повернись живим", Сергія Притули, "United 24" та до багатьох інших. Байдужих у КПІ немає. При цьому важливим залишається напрямовані загальноуніверситетської Стратегії, Візії, яка б посилювала креативні напрямами, заличувала кошти для пришвидшення створення прототипів, взаємодія з усіма можливими структурами, які вже успішно використовують інші передові українські розробки. Університет у цей найскладніший час свого існування і розвитку повинен відкинути усе зайве і деструктивне у внутрішній діяльності, спростити усі форми вертикальної та горизонтальної взаємодії, і, якщо хочете, – здійснити науково-освітню мобілізацію власних кадрів, здобувачів і ресурсів, аби кожен з нас зміг зауважити реальну щоденну віддачу потребам оборони. Це домашнє завдання, яке ми зробов'язані виконати вчасно і якісно.

Євроінтеграційні процеси потребують від університетів, а особливо такого рівня як КПІ,

розроблення національної ідеології та по-крокового плану швидкої інтеграції в західну освітньо-наукову спільноту. Ми не повинні бути донорами людського капіталу, нам треба мотивувати і заохочувати молодь. КПІ має 125-річні традиції формування у цілих поколіннях інженерів фундаментальних знань, унікальних навичок, носіями яких є ми з вами, а історичні та геополітичні реалії сьогодення мають підштовхнути до появи нових Сікорських та Корольових, Челомеїв та Люльєвих. Наши з вами задача не прогнати момент, бути гнучкими і винахідливими, використовувати можливості європейських, американських, японських, південнокорейських інституцій та корпорацій, щоб розвивати своє, КПІшне, українське.

Михайло Безуглій

Соціально-економічна складова університетського життя у воєнний час не була сприятливою. Секвестр освітнього бюджету в січні 2023 року, посеред навчального року, відмінусував 8,5 млн грн місячного фінансування університету. Це означало для нас скорочення 680 посад, з яких 184 науково-педагогічних і 105 навчально-допоміжних. Таке рішення вдарило по колективу КПІ і призвело до переведення викладацького та допоміжного складу багатьох кафедр на неповні ставки, скорочення вакансій тощо. Набір 2023 року загалом був вдалим і за бюджетно, і за контрактною формами за усіма рівнями освіти, і з 1 жовтня нам повернули 199 ставок науково-педагогічних працівників і додали до фонду оплати праці 13,6 млн грн з нарахуваннями на місяць. Проте це не дозволило суттєво наростити обсяги фінансування для повернення на повні ставки за окремими спеціальностями. На жаль, становище на ринку праці в останнє десятиріччя не сприяло набору охочих навчатися за науковими спеціальностями з посиленою математичною та природничою підготовкою, що потребує напрацювання асиметричних заходів як на внутрішньоуніверситетському рівні, так і виходу з пропозиціями щодо їхньої посиленої підтримки та стимулування на міністерській і державний рівні. Як працювати з тими, хто обрав хімію, фізику, механіку, матеріалознавство, електроніку та комунікації, ми вже навчилися – відкрили купу гуртків, організували сотні конкурсів, олімпіад, хакатонів і челенджів, індивідуально підтягуємо та адаптуємо з базових дисциплін, відкриваємо спільні з галузевими лідерами лабораторії та багато чого іншого. Якими додатковими гарантіями та вигодами втримувати сталий айтутентський попит на спеціальності, які мають, напевно, найпотужніші наукові школи та багатомільйонні надходження від наукової та інноваційної діяльності – незрозуміло. Але й підлежачий камінь вода не потече, адже ми лідери технічної освіти в державі з найбільшими зв'язками в промисловості, ІТ, державному управлінні, а відтепер ще й у війську – це треба використовувати тотально і системно, не тільки просячи, а й пропонуючи та вимагаючи.

2024 рік розпочався з певного підвищення соціальних стандартів, зокрема зросла мінімальна заробітна плата з 1 січня, розмір посадового окладу першого тарифного розряду зріс на 10,4%, а відтак зросли і зарплати усіх категорій працівників університету. Відповідна постанова була схвалена Урядом 12 січня із запізненням. Опубліковано її також було невчасно, що мас цілком вправдане пояснення затримкою рішень від європейських партнерів-донорів бюджетних освітіянських витрат. Але термін її дії був унормований і нашим працівникам підвищення було нараховано в лютому, вже з урахуванням доплати за січень. З повною відповідальністю хочу розвійти деякі чутки, які почали поширюватися в університеті з приходом подвійних окладів. Жодних офіційних розмов, пропозицій, дій або рішень з цього приводу на різних рівнях МОН або уряду немає. Кульпарні розмови з приводу подвійних окладів у КПІ та КНУ імені Тараса Шевченка починаються з моменту їхнього запровадження, тому не варто вірити черговим страшилкам і фейкам, є чинні нормативні акти та законні способи їх відстоюти.

Традиційно викликають занепокоєння та побоювання законодавчі реформаторські ініціативи з "удосконалення" та "підвищення якості" вищої освіти України. Те, що в державі з поступовим погіршенням демографічної ситуації роздута кількість закладів вищої освіти – було очевидно і 10, і 20 років тому. А те, що країна, а від початку війни вже і країни-донори, не можуть дозволити фінансувати таку мережу, так само відомо. Незрозуміло, чому за стильки років не було напрацьовано дорожньо карту укрупнення, модернізації, оптимізації – хай би як цей процес називати – а колективи були б поінформовані. Тоді б і ризики руйнування наукових шкіл при об'єднанні були б мінімізовані, кадрова політика була б прогнозованою.

Черговим викликом може стати впровадження грантової системи здобуття вищої освіти для спеціальностей соціогуманітарного блоку, ІТ та деяких інших галузей знань. Найголовніші питання, яким чином встановлюватимуться граничні цифри зарахованих за грантами і на яку суму необхідно підняти вартість навчання, яка повинна бути не меншою, ніж витрачає держава на підготовку фахівців на відповідному рівні освіти в окремо взятому вищі. Для КПІ ця вартість з 1 січня складає понад 59 тис. грн для бакалаврів та магістрів, а також 46 тис. грн для PhD денної форми навчання. Чи покриває максимальний грант ці рівні? Ні. Чи готові будуть здобувачі та іхні батьки сплачувати різницю за власний кошт, і чи не приведе це до заходів зі зниженням зарабітної плати викладачів і працівників? Ці запитання зовсім не риторичні, і, швидше за все, КПІ, як і усі вища школа в державі, буде вимушений надшвидко адаптуватися до цих змін, проводити відповідні розрахунки і розробляти заходи щодо фінансової приналежності здобуття освіти саме у нас. Простого демпингування, до якого для окремих спеціальностей свого часу вдавалися і ми, буде замало.

Багатостражданний Кодекс законів про працю, який, як пережиток радянщини, намагаються переписати понад 30 років. І якщо раніше цей процес то форсували, то гальмували в залежності від особистих потреб олігархів, то тепер причина у вигляді військового стану стала лише приводом, щоб "закрутити гайки" щодо прав працівників. Черговий варіант Кодексу викликав негативну реакцію не тільки загальнодержавних профспілок, але й непримісний подив у європейських інституціях. Адже європейські шляхи передбачає широкі права найманіх працівників і профспілкових організацій, що їх представляють, а також всеобще залучення трудових колективів до управлінських процесів в установах та на підприємствах, значні свободи щодо соціальних пріоритетів, стандартив і контролю за їхнім дотриманням. Дуже хочеться вірити, що саме ці невідповідності призупинили просування нового законопроекту у Верховній Раді.

Продовжилися зміни і в управлінні підрозділами університету. У 2023 році конкурс на заміщення посад завідувачів було проведено на 12 кафедрах університету, обрано більшість деканів факультетів/директорів інститутів.

Затверджено рішеннями минулого Конференції трудового колективу комісії та ради виконували свої функції відповідно до чинного законодавства. У 2023 році відбулось 19 засідань Ради трудового колективу з житлових та соціально-побутових питань. На них було розглянуто 380 заяв щодо тимчасового розміщення працівників, випускників університету в гуртожитках. Зауважень та скарг на роботу Ради не надходило. До комісії з трудових спорів за 2023 рік зверненося 1 заява, що і заяв не надходило.

Адміністрування лікарняних листків в університеті здійснювалось протягом звітного року здебільшого за даними електронного реєстру. Проте були і поодинокі випадки паперових бланків внаслідок збоїв системи через хакерські атаки. У 2023 році 1192 (майже на 10% менше, ніж у 2022 році) застраховані особи оформили 4104 лікарняні листків (що на 10% більше за 2022 рік). Кількість днів непрацездатності, оплачених за рахунок Фонду оплати праці КПІ, становила 9077 (зросло на 11 %) за загальної кількості днів 30 520 (зростання на 4%). У зв'язку з загітністю та пологами 26 працівниками університету були оформлені оплачувані відпустки. За рахунок коштів тепер уже Пенсійного фонду сплачено лише одну одноразову допомогу на поховання у розмірі 4 100 грн. З коштів Профкому у відповідності до п. 2.6.1 Колективного договору таких виплат було надано 126 працівникам на загальну суму 458 710 грн, що на 20% більше, ніж у 2022 році. У 2023 році було направлено 4 запити до медичних установ та б звернень до Пенсійного фонду щодо правильності видачі та продовження лікарняних вирішень спірних питань тощо.

Слід нагадати, що вже третій рік поспіль колектив не отримує від університету жодної копії фінансування, передбаченого 44 статтею Закону України "Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності". Реалітак, що це перестало бути обов'язком адміністрації університету і віднесене до її права, а право, як відомо, потребує добреї волі. Наведені статті витрат в інтересах працівників та студентів КПІ були забезпечені з власних надходжень, благодійних внесків та сприяння партнерів.

Питання оздоровлення працівників та членів їхніх родин дещо пожвавилось у 2023 році: відчутно була накопичена втома та застарілі хвороби. Санаторно-курортних путівок з 50%-им відшкодуванням було надано 31, а сума знижки становила 222 259 грн, путівок на оздоровлення в літній сезон було використано 24 з 20%-ою знижкою на загальну суму компенсації 70 950 грн. Санаторно-курортний відпочинок і оздоровлення вілітку зберігеться й у 2024 році на тих самі умовах без обмеження кількості бажаючих. Університетські бази відпочинку в 2023 році не були функціональними, проте у 2024 році можливе повернення працівників та студентів на відпочинок в СОТ "Політехнік", принаймні підготовчі заходи для цього опрацьовуються.

На жаль, внаслідок ракетних обстрілів столичного регіону продовжилися руйнування помешкань працівників університету. Відповідно до рішення 2022 року ми продовжували частково компенсувати завдані збитки в залежності від ступеня пошкодження житла.

Дитячий відпочинок у 2023 році відбувався в дитячих таборах "Верховина" та "К

стор. 2 за умовами Колективного договору працівникам усіх категорій продовжують надаватись безоплатні послуги згідно з погодженим графіком. Дитячі секції з плавання та скелелазіння активно заучали дітей та онуків працівників університету, загалом відбулося майже 200 відвідувань на суму 65 тис. грн.

Продовжувалась фінансова підтримка різних категорій співробітників КПІ, у тому числі ветеранів війни та праці, членів сімей співробітників, які перебувають на фронті (10 осіб), постраждалих внаслідок військової агресії, та тих, у кого пошкоджене або зруйноване житло (10 осіб), а також працівників, які потребують складного і високовартісного лікування тощо. У 2023 році було надано грошової допомоги 2357 працівникам-членам профспілки (на 16% більше в порівнянні з минулим роком) на суму понад 6 млн 800 тис. грн, що склало майже 65% від загальної суми профспілкових внесків. Також у 2023 році було надано кредит працівникам на суму 90 тис. грн.

Цьогорічна конференція є найбільш повноцінною з 2019 року, як за загальною нормою представництва, так і за відсотковою кількістю обраних делегатів з підтвердженними повноваженнями. При цьому хочу відзначити роботу Студентської ради університету та її Виборчої комісії у створенні умов та забезпеченій обрання делегатів від студентів. Цього року з 26 конференцій та зборів трудових колективів на факультетах, у навчально-наукових інститутах та великих підрозділах очно відбулось 21, онлайн 3 та в змішаному форматі 2 заходи.

Вимоги Закону України "Про вищу освіту", Статуту та Колективного договору КПІ були дотримані, усі звіти керівників і голів профспілкових бюро на усіх рівнях успішні, а Колективні договори підрозділів пролонговані на один рік.

Профспілковий комітет і нарада представників делегатів факультетів/навчально-наукових інститутів/підрозділів вважають роботу ректора за звітний період задовільною, Колективний договір в цілому виконаним і рекомендують Конференції трудового колективу університету продовжити термін його дії ще на один рік.

На засіданні Вченої Ради університету в жовтні 2023 року видатний професор університету Юрій Францевич Зіньковський, який волею долі та за покликом професії працював у різних куточках колишньої радянської імперії, багатозначно висловився щодо КПІ: "Коней на переправі не міняють". Як і будь-яка інша, ця думка має право бути, і цілком можливо, що загалом для університету так було б і краще. Але, з іншого боку, Юрій Францевич засвідчив, що наша Альма матер все ще стоїть на переправі. Підказку щодо подолання цієї переправи, на жаль, дас нам війна. Для максимальної ефективності цього процесу було б добре скористатись простими принципами, які дозволяють розвинути потенціал університету і стати поштовхом для нової стратегії в українській освіті і науці – Стратегії Переможців.

Перший принцип полягає у визначенні свого реального місця в колективі, в суспільстві, в економіці, у створенні та просуванні інновацій як старту для подальшого розвитку. І чим тверезіше і об'єктивніше це буде здійснено, тим правильнішими будуть подальші кроки, план дій і стратегія зростання. Не можна бути новатором, вчергове винаходи велосипед.

Другий принцип має на меті звуження напрямів наукового та освітнього потенціалу для першочергового і форсованого розвитку найбільш перспективних і необхідних в цей історичний момент галузей. Не можна встигнути скрізь, не можна охопити неохоплюване, слід бути масштабним і глибоким у своїй галузі, у своїй темі. Це так само стосується і різноманітних рейтингів. Бо коли університет у рейтингах падає – ми про це мовчимо, коли рейтинг декілька років не зростає – ми говоримо, що нам вдалося стабілізувати ситуацію. Але неподінокими є і випадки, коли ми тримаємо першість у рейтингах без ваги та репутації.

Третій принцип спрямовано на погляд навколо себе і усвідомлення, що ти не є найрозумнішим, найталановитішим і найдосвідченішим. Поруч є люди з набагато вищими професійними і людськими якостями, які роблять більше і краще за тебе. Твоя задача прийняти це і не боятися попросити допомоги або простягнути руку допомоги. Ми готовимо найкращих молодих фахівців в Україні, і потрібно показувати гідний приклад командної та конструктивної роботи.

Четвертий вимагає сміливості. Сміливості, спорідненої з духом захисників на передовій, сміливості мати свою думку, сміливості не боятися правди, сміливості вчасно визнавати свої помилки і вміти їх виправляти, сміливості бути самим собою.

На нашу думку, зазначені принципи цілковито підходять як для особистості, так і для інституції.

Підsumовуючи, зазначу: поточна ситуація з мобілізацією, події на фронті, внутрішня і зовнішня міграція, специфічні запити оборонно-промислового комплексу приводять до висновку, що основною рушійною силою дотримання цих принципів і запровадження змін будуть жінки.

Ну і, насамкінець, декілька слів про вибори ректора університету. Переконаний, що колектив хоче бачити виборчий процес прозорим, демократичним, вільним і добросеснім, без тиску та бруду, заготовлених провокацій проти будь-кого з кандидатів. Ми обираємо не людину, а носія цінностей, світогляду та переконань. Ми знаємо і пам'ятаємо минуле КПІ, бачимо і відчуваємо його сьогодення, а 11 червня 2024 року, коли залишимось в кабінці для таємного голосування віч-на-віч з виборчим бюллетенем, – ми разом з Вами обираємо майбутнє КПІ. То ж усім вдалого вибору!

Слава КПІ! Слава Збройним Силам! Слава Україні!

ОСВІТНІ ОБРІЇ

Співпраця КПІ та Києво-Печерського ліцею "Лідер" набуває нової якості

КПІ ім. Ігоря Сікорського та Києво-Печерський ліцей №171 "Лідер" 4 квітня уклали меморандум про співпрацю. Від університету документ своїм підписом скріпив ректор академік НАН України Михайло Згурівський, від імені ліцею – директор Дмитро Кравченко (див. фото).

Власне, з одним із найвідоміших у столиці середніх навчальних закладів, яким є "Лідер", деякі підрозділи КПІ уже мають давні контакти, але підписаній документ виводить ці відносини на якісно новий рівень. Університет і ліцей стали повноправними партнерами, які вибудовуватимуть свої подальші дії з урахуванням нових можливостей і перспектив.

Як зауважив ректор під час обговорення особливостей співробітництва, дружні стосунки дозволяють ліцеїстам та їхнім наставникам не лише знайомитися з науковими школами, працювати в лабораторіях і в науково-технічних гуртках університету, а також зачутати окремих школярів до участі в реалізації конкретних проектів, але й користатися можливостями кампусу КПІ – а це і спортивні споруди та майданчики, і великий Центр культури і мистецтв, країща в країні університетська Науково-технічна бібліотека і багато чого іншого. Але найголовніше, підкреслив він, – це середовище, атмосфера, спілкування, що можуть запалювати підлітків до романтикою науки та технічної творчості, що, в кінцевому підсумку, може визначити їхню подальшу професію і долю та й масштаби їхньої діяльності. "Ми хотіли б запропонувати співпрацю не тільки за якісью одним напрямом, але й за усіма, які є в нашому університеті, – в науці, освіті, інноваціях. І, звичайно, в галузі культури, спорту, тобто гармонійного людського розвитку", – наголосив Михайло Згурівський.

Підписання меморандуму

му, в якому слід рухатися. А його підписання – це не кінець шляху до започаткування справжніх партнерських стосунків, а його початок. "Меморандум – це рамковий документ, а далі нам потрібно буде працювати за планом, у якому поставлено конкретні цілі та завдання, що їх ми намагаємося досягати, – зауважив Михайло Згурівський. – Нам, звичайно, потрібно створити спільну команду, яка буде відпрацьовувати програму наших дій". Отож просто під час перемовин було визначено відповідальних за цю діяльність осіб: від КПІ ім. Ігоря Сікорського ними стануть проректор з науково-педагогічної роботи Олексій Жученко і директор департаменту навчально-виховної роботи Ольга Дзикович, з боку ліцею "Лідер" – заступниця директора Мар'яна Чалик і завідувачка кафедри інформатики Марія Касьян.

Звісно, в освітньо-науковій сфері було визначено і кілька основних напрямів, які є найцікавішими для співпраці, – як для ліцею, так і для університету. Про них у розмові з представниками університетських медіа докладніше розповів Дмитро Кравченко: "Це основи системного аналізу, основи штучного інтелекту,

Учасники зустрічі

Варто відзначити, що розширення співпраці між відомим столичним ліцеєм і провідним технічним вишем країни є відповідю на виклики, з якими останніми роками зустрілася усі вітчизняна освітянська сфера. Про них відверто говорили учасники розмови. Йшлося насамперед про той розрив, який утворився між середньою та вищою школою у питаннях впровадження в шкільні освітні програми вивчення основ нових технологій і галузей знань, які буквально увірвалися в наше життя і на очах змінюють можливості всього людства. І, звісно, про проблеми викладання у середній школі точних наук, адже є нагальна необхідність піднесення рівня фізико-математичної освіти школярів і, до того ж, формування в них здатності використовувати здобуті теоретичні знання на практиці. Подолання цього розриву – справа не лише двох конкретних закладів освіти, що вирішили працювати спільно, а усієї освітньої галузі. "Тому бажано було б залучити до цієї роботи ще й Міністерство освіти, тобто створити певний трикутник. Бо те, що ми можемо з вами робити задля подолання цього розриву, носить загальнодержавний характер", – таку думку висловив під час обговорення Дмитро Кравченко.

Положення документа про співпрацю – це, насправді, лише декларація про спільне бачення напря-

основи криптографії, основи аерокосмічної техніки і основи біотехнологій. Тобто ті сучасні напрямі, які дають дитині змогу, маючи здобуті у школі певні теоретичні знання, потім їх, з одного боку, використовувати в практичній площині, а з іншого – готувати себе до майбутньої інженерної діяльності за цим передовим напрямом".

Зрозуміло, що для КПІ така співпраця є не менш важливою: завдяки їй університет гарантовано отримає вмотивованих і підготовлених до серйозного подальшого навчання вступників. "Якщо ми підтримуємо і сприятимемо розвиткові середньої школи, наша вища школа отримає краще вмотивованих і грунтovanі підготовлених студентів, – поділилася своїми міркуваннями Ольга Дзикович. – Тому з нашого боку ми, згідно з меморандумом, передусім забезпечуємо методичну підтримку. За нами також створення так званих посібників і програм з подальшим їхнім впровадженням у середній школі. В такий спосіб ми спільно з ліцеєм спробуємо створити експериментальний майданчик... Звичайно, ми будемо раді бачити ліцеїстів у наших гуртках, учасниками наших інженерних шкіл, предметних олімпіад і конкурсів тощо".

Дмитро Стефанович

26 КВІТНЯ – МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ ПАМ'ЯТІ ЖЕРТВ РАДІАЦІЙНИХ АВАРІЙ І КАТАСТРОФ

Безпека АЕС після Чорнобильської катастрофи та під час війни: спілкуємося з фахівцем

Наближаються чергові роковини катастрофи на ЧАЕС – найбільшої техногенної катастрофи ХХ століття. Її наслідки окрім України, білорусі та росії тісно або іншою мірою відчула і більшість країн Європи. Впродовж років, які спливли відтоді, причини, що привели до Чорнобильської трагедії, ретельно вивчали вчені та фахівці з експлуатації атомних електростанцій. Активно розроблялися і технології мінімізації впливу ядерних об'єктів на довкілля та життя людей. Тобто катастрофа змусила суттєво переглянути підходи до організації заходів безпеки атомних станцій та їхні стандарти.

У КПІ ім. Ігоря Сікорського після Чорнобильської катастрофи і кілька десятиліть потому активно проводиться дослідницька та освітня робота у сфері ядерної безпеки. Цію тематикою як науковець займається і проректор університету з адміністративної роботи Вадим Кондратюк. Нещодавно він успішно захистив докторську дисертацію на тему "Підвищення безпеки ядерних енергетичних установок шляхом кваліфікації та модернізації систем управління аваріями". Напередодні чергових роковин Чорнобиля Вадим Анатолійович поспілкувався з кореспондентом "Київського політехніка" про сьогоднішні проблеми безпеки на АЕС.

— Що змінилося з часів Чорнобиля у сфері організації заходів безпеки атомних станцій?

— Звичайно, після такої масштабної ядерної катастрофи великі зусилля науковців і наукових установ в усьому світі і, зокрема, в Україні були спрямовані на вирішення питань прогнозування як проектних, так і запроектних аварій на майданчиках атомних електростанцій та ефективності їх протидії. Було зроблено висновки, відповідні розрахунки, інструкції, проведено певні експерименти, набираючись масив даних, впроваджувалися нові системи захисту, як активні, так і пасивні. Усі дослідження спрямовано на підвищення рівня безпеки, передусім шляхом модернізації обладнання, систем безпеки та удосконалення конструкції реакторних установок. Такі роботи ведуться не тільки на реакторах РВПК, а й на реакторах типу ВВЕР, які експлуатуються на майданчиках 4-х АЕС в Україні — Рівненської, Хмельницької, Запорізької, Південно-Української. Було впроваджено системи для керування важкими аваріями, пов'язаними з радіоактивними викидами в навколошнє середовище. Проводяться розрахунки ймовірності аварій на майданчиках усіх АЕС України. У МАГАТЕ існує база під назвою "Файл оцінених ядерних даних", куди з усіх світових АЕС надходять експериментальні дані та результати наукових досліджень, які дають змогу оцінити, як поводять себе енергоблоки при тих чи інших аваріях, як по-веде себе радіоактивний ізотоп при його виході з герметичного середовища у довкілля. Нині у світі створено велику кількість дослідницьких ядерних реакторів, які працюють суто для того, щоб моделювати вихідні події для аварійних процесів, які можуть вважатися проектними на АЕС.

Ця робота стала ефективнішою, коли фахівці почали використовувати детерміністичні коди. Це вже комп'ютерне моделювання, яке враховує різні системи рівнянь, вихідні дані і дозволяє робити певні аналізи та кваліфікації систем управління аваріями. Проте ці коди мають недоліки, які пояснюються тим, що фахівці називають "різницею коду та різницею користувачів". Різниця кодів – це використання різних програмних продуктів, у яких закладено різні системи, математичні моделі та диференційні рівняння, що за результатами розрахунків можуть видавати дані, які матимуть розбіжності. А різниця користувачів – це звичайний людський фактор, тобто залежність від рівня знань у користувача, який користується програмним продуктом. Наприклад, користувач може не враховувати певний критерій, якісні параметри активної зони ядерного реактора і це вплине на кінцевий результат та висновки, зроблені за результатами розрахунків. Коди зарекомендували себе досить добре, але, як на мене, слід проводити роботу щодо визначення їх пріоритетності. Є коди універсальні, що повністю моделюють роботу усього енергоблоку, а є коди, що моделюють теплофізичні про-

Вадим Кондратюк

цеси та параметри, які створюються в активній зоні ядерного реактора.

Другий сплеск інтенсивності робіт у сфері заходів безпеки АЕС відбувся після катастрофи на Фукусімі, де також сталася важка ядерна аварія із виходом радіоактивного матеріалу в навколошнє середовище. І вона була запроектною, адже ніхто не прораховував цунамі висотою 14 метрів.

— А чи було тоді вже враховано уроки Чорнобиля?

— Звичайно, уроки катастрофи на ЧАЕС було враховано — і в Україні, і в усьому світі. Один із головних їхніх аспектів — це людський фактор. На думку багатьох вчених, під час експлуатації ЧАЕС недостатньо уваги приділяється переваліфікації знань і професійному удосконаленню вмінь і навичок персоналу станції, адже енергоблоки тривалий час працювали в безаварійному режимі. Отож було підтверджено необхідність постійного тренування, підготовки і перевірки персоналу. З огляду на досвід аварій, які сталися на АЕС в Україні та в світі, на майданчику окупованої нині агресором Запорізької АЕС було побудовано найбільший в Європі тренувальний центр. У цьому центрі повністю відтворено одну циркуляційну петлю в натурних розмірах реактора типу ВВЕР, що дає можливість якісніше готувати експлуатаційний, ремонтний та інженерно-технічний персонал для експлуатації АЕС, скрочую час на проведення ремонтних, попереджувальних та планових робіт, а також підвищую кваліфікацію операторів, які здійснюють керування ядерною установкою на блочному щиті управління.

— Усі передбачені оновленими протоколами безпеки заходи були розраховані на мирні часи, або на те, що навіть у випадку розгортання на території якихось країн воєнних дій, нікому і в голову не прийде вести їх на територіях АЕС. Це, наскільки відомо, визначено і в міжнародному атомному праві. Але війна, яку проти України розв'язала Росія, наочно продемонструвала, що держава-агресорка демонстративно ігнорує усі закони і норми безпеки, ба більше, використовує свою при-

сутність на захопленій Запорізькій АЕС як інструмент ядерного шантажу. Чим це може обернутися для України та Європи?

— Дійсно, ніхто не розраховував, що на АЕС можуть бути якісь непередбачувані події, пов’язані з веденням війни. І все ж, працюючи над своєю дисертаційною роботою, я з’ясував, що у світі було декілька наукових досліджень, які розглядали питання експлуатації ядерних енергетичних установок під час війни. І сьогоднішня війна підштовхнула мене до думки, що таки слід враховувати і навмисне руйнування майданчика АЕС та обладнання. Тому в одному з розділів дисертації я розглянув питання експлуатації ядерних енергетичних установок в екстремальних умовах, тобто під час ведення бойових дій. Розглядав кілька сценаріїв.

Перший – це навмисне руйнування агресором бар'єрів захисту АЕС. Це ті бар'єри, які унеможливлюють витік радіоактивних продуктів у навколошнє середовище за межі майданчика АЕС. Другий чинник не менш важливий – це руйнування критичної інфраструктури, яка забезпечує стабільну роботу ядерного реактора навколо майданчика енергоблока. Тут маютьсяся на увазі дизель-генератори, розподільні трансформаторні підстанції, що живлять енергоблок. Третій чинник пов'язаний з тим, що внаслідок підриву Каховської ГЕС і можливо-го підриву каскаду Дніпровських ГЕС може відбутися підняття води до такого рівня, що буде затоплено проммайданчик Запорізької АЕС. З урахуванням того, що на цій станції розміщено сховище з відпрацьованим ядерним паливом, виникає ймовірність витоку радіоактивних продуктів ділення в рідке середовище. А далі вода піде в ґрунт, річки, озера – пошириється вплив на довкілля, живі организми. І останній розглянутий чинник – потрапляння бойових зарядів у став-охолоджувач, де відбувається забір води на охолодження теплообмінного обладнання енергоблока. Це може призвести до зміни енергетичного балансу, перегріву ядерного реактора, активної зони і, на жаль, цілком ймовірно, що й до ядерної катастрофи.

Для більшості з нас наслідки такого розвитку подій є зрозумілими, адже маємо гіркий приклад Чорнобильської катастрофи, внаслідок якої велика кількість людей отримала понаднормову дозу опромінення, що дуже негативно вплинуло на їхнє здоров'я. Понад те, від наслідків катастрофи не застрахований ніхто у світі: радіоактивний пил, який здіймається в повітря, переміщується з повітряними масами і рухається разом з вітром. І в будь-якій точці світу в будь-який момент часу цей пил разом з опадами осідає на місцевості. Спрогнозувати і змоделювати щось неможливо, тому що все залежить від пори року, швидкості та інтенсивності вітру, інших факторів. Але наслідки для людства можуть бути масштабними і вкрай негативними. Період напівроздаду важких радіоактивних елементів складає десятки років. Після аварії промисловий майданчик навколо АЕС і навколоїння 30-кілометрова зона, як бачимо на прикладі Чорнобиля, стануть зоною відчуження, яка є непридатною для життя і перетворюється на закинуту територію.

— Чи є розуміння того, що слід робити, щоб запобігти новій ядерній катастрофі? Що мусять робити не політики чи міжнародні організації, а саме фахівці-ядерники?

— На мою думку, передусім слід проводити роботи з уdosконалення та модернізації внутрішньоекторного контролю та діагностики стану самого ядерного реактора. Під час війни і під час руйнування бар'єрів захисту основна задача оперативного персоналу полягає в при-

веденні ядерного реактора до контролюваного стану, тобто забезпечення відведення тепла, яке генерується в активній зоні ядерного реактора. Друге – це, звичайно, потрібно кваліфікувати системи безпеки на умови запроектних аварій. Відповідно, поділити їх на системи, які можуть працювати під час проектних аварій і які можуть використовуватись для того, щоби привести реактор до контролюваного стану і стабілізувати його роботу, та системи, пов'язані з відновленням електропостачання. Це може бути аварійне постачання від дизель-генераторів або від спеціальних акумуляторів, емсісних батарей, які також можуть працювати певний період. Тобто необхідно провести кваліфікацію та модернізацію систем управління аваріями на АЕС.

Безумовно, також необхідно провести удоскonalення систем безпеки, які беруть участь в управлінні важкими аваріями. Потрібно створити відповідні симптомно-орієнтовані інструкції керування аваріями енергоблоку, пов'язаними з повним і тривалим знецеруванням. Слід провести і пріоритезацію детерміністичних кодів, згідно з якими проводиться розрахунок аварій, які можуть статися на АЕС, і також їхніх наслідків.

— Судячи з того, що дисертацію ви підготували саме в КПУ, у нашому університеті також проводяться дослідження в цьому напрямі. Що можете про них розповісти?

— З метою проведення наукових досліджень та підготовки персоналу для роботи на АЕС на базі НН ІАТЕ КПІ ім. Ігоря Сікорського, за підтримки Міністерства енергетики США та Аргонської національної лабораторії США, було створено перший в Україні Науково-навчальний центр "Надійність та безпека АЕС".

За допомогою аналітичного тренажера, який встановлено в Центрі, проводяться наукові дослідження, пов'язані з безпечною експлуатацією ядерних енергетичних установок України, виконується моделювання різних проектних аварій, які можуть трапитись на АЕС під час експлуатації, здійснюються розрахунки працездатності систем першого та другого контурів атомної електричної станції з метою підвищення надійності роботи в аварійних та екстремальних умовах експлуатації. Аналітичний тренажер навіть дозволяє робити певні прогнози щодо дій оператора задля запобігання парогазових вибухів, повернення ядерного реактора до контролльованого стану, відновлення електропостачання тощо. А також щодо того, яких заходів з підвищення безпеки АЕС потрібно вжити.

Усе це називається модернізацією та кваліфікацією систем управління аваріями за екстремальних умов експлуатації. "Модернізація" – це, ясна річ, удосконалення, заміна, оснащення. А "кваліфікація", згідно з визначенням МАГАТЕ, – це розрахункове або експериментальне підтвердження працездатності тієї чи іншої важливої для безпеки системи при важких аваріях при різних умовах експлуатації.

Тому в КПІ активно проводяться роботи за даним напрямом, їхні результати публікуються в статтях, матеріали дослідженъ передаються для подальшого впровадження безпосередньо на АЕС, в компанію НАЕК "Енергоатом". Уперше такі роботи проводилися для Запорізької АЕС, а нині розрахунки здійснюються для всіх АЕС України, бо всі вони нині через ракетні обстріли перебувають у зоні ризику. Ми бачимо, як ворог намагається зруйнувати енергетичну критичну інфраструктуру, і для того, щоб не допустити радіоактивних викидів, слід приймати вирважні рішення.

Спідкуєвався Володимир Школьний

ПОЗА КОРДОНАМИ

Благодійна допомога від партнерів із Баварії

4 квітня КПІ ім. Ігоря Сікорського відвідала делегація парламентської групи "Християнсько-соціальний союз" Баварського ландтагу (парламенту) під керівництвом її голови Клауса Холечека. До складу делегації входили депутати Баварського парламенту д-р Герхард Хоп,

д-р Стефані Гайгер, Максимілан Степфер, голова відділу Центральної і Східної Європи Фонду Ганна Зайделя Беннямін Боббе, заступник голови представництва Вільної Держави Баварія в Україні Анна Маслак, координатор проспектів Фонду Ганна Зайделя в Україні Олег Ватаманюк.

З гостями зустрілися проректор з навчальної роботи Анатолій Мельниченко та директорка департаменту міжнародного співробітництва Алла Ковтун. Учасники зустрічі обмінялися думками щодо складнощів, з якими стикаються студенти-ветерани бойових дій з інвалідністю та студенти з обмеженими можливостями під час навчання в університеті й в університетських гуртожитках. Після обговорення Клаус Холечек передав представникам університету сертифікат благодійної підтримки інклузії в КПІ ім. Ігоря Сікорського на суму 10000 євро від Баварської асоціації будівельної промисловості.

Під час спілкування з представниками університетських медіа Клаус Холечек повідомив, що Баварська асоціація будівельної промисловості вирішила зробити донат КПІ ім. Ігоря Сікорського на суму 10 000 євро з метою підтримки тих людей, які, повертаючись з фронту, потрапляють у складні життєві обставини. Ці кошти мають допомогти в облаштуванні в університеті оновленого інклузивного середовища, що створюється в межах програми "Освіта без обмежень". Також він висловив сподівання, що і поза її рамками буде знайдено можливості для реалізації подальших подібних проектів.

"Ініціатива представників будівельної асоціації Баварії, які сьогодні у супроводі представників Баварського парламенту презентували нам 10 000 євро для вирішення окремих проблем створення інклузивного середовища, є дуже доречною, ми вдачні їм за це, – сказав Анатолій Мельниченко. – Зокрема, цей донат надасть нам змогу зробити певні конструктивні зміни в одному зі студентських гуртожитків".

Володимир Школьний

Вручення сертифіката благодійної підтримки від Баварської асоціації будівельної промисловості

/ БІБЛІОТЕЧНИЙ ПРОСТІР

Міжнародна конференція "Стратегії розвитку бібліотек: від ідеї до втілення"

На Третій міжнародній науково-практичній конференції "Стратегії розвитку бібліотек: від ідеї до втілення" (серед організаторів – Українська бібліотечна асоціація), що пройшла в КПІ ім. Ігоря Сікорського впродовж 9–13 квітня у новому освітньому просторі "CLUST Space" НТБ ім. Г.І. Денисенка, фахівці бібліотечної справи обговорили актуальні питання стратегії управління галуззю.

Червоною ниткою, що проходила через усі виступи, було питання про те, як збройна агресія росії проти України вплинула на всі сфери життя нашої держави і, зокрема, на роботу книгохранин. На переконання учасників, на часі – формування гнучкої стратегії функціонування бібліотек в умовах війни. У ключових виступах проректора з науково-педагогічної роботи КПІ ім. Ігоря Сікорського Олексія Жученка, заступника генерального директора Національної бібліотеки України ім. Ярослава Мудрого, президентки Української бібліотечної асоціації Оксани Бруй, в.о. генерального директора Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого, члена Президії Української бібліотечної асоціації Олега Сербіна, в.о. директора НТБ ім. Г.І. Денисенка КПІ ім. Ігоря Сікорського Євгенії Кулик та інших лунали тези про формування світоглядних орієнтирів для мереж українських бібліотек і про зростання їхньої ролі у забезпеченні економіки знань та посилення громадянської участі у сфері оборони та життєдіяльності нашої держави. Серйозний потенціал мають сучасні бібліотеки і в створенні нових можливостей для розвитку кожної конкретної особистості, побудови інфраструктури для навчання дорослої аудиторії, плекання культурного середовища на засадах державної політики. На переконання спікерів конференції, "бібліотеки України у 2025 році – простори для малих груп, що функціонують на терені книгохранин попри воєнні умови та концентратори талантів для їх втілення в контексті відновлення України".

Розвиток бібліотек як центрів громадської активності через втілення в їхню діяльність освітніх та культурних програм, питання повоєнної відбудови культурної сфери – ці проблеми також обговорювалися на конференції. На її засіданнях в онлайн-режимі було заслушано і доповіді про взаємодію з литовськими, польськими, американськими бібліотечними спільнотами. Лаура Юхневіч (Литовська Республіка), Єжи Лесневський, Анна Володко (Республіка Польща), Тетяна Гранчак

Оксана Бруй та Євгенія Кулик виступають перед учасниками конференції

(США) наголошували на необхідності підтримки творчих ініціатив українських колег. Зокрема, у доповіді Тетяни Гранчак розглянуто роль бібліотечного простору як середовища захисту і просування національних ідей та наративів у воєнний час.

Серед цікавих заходів, що відбулися під час конференції, – засідання круглого столу "Змінююся і живі". Участь у ньому взяли директорки бібліотек з Києва, Львова, Харкова, Тернополя, Луганщини тощо. Вони обговорили шляхи збереження кадрового потенціалу в колективах бібліотек та питання підтримки їхньої діяльності з боку владних структур. Крім того, було проведено збір книжок для поповнення фондів Буймерської (Сумська) сільської бібліотеки, приміщення якої було зруйновано від вибухів російських ракет у березні 2024 року.

Відбулася на конференції і благодійна лотерея. Кошти від неї перераховано на банківські рахунки 12-ої бригади спеціального призначення "Азов", бійці якої захищали Маріуполь та "Азовсталь", а тепер воюють на найгарячіших ділянках фронту. Приміром, призом стала книга Валерії Суботіної (Нави) "Полон" з підписами азовців: Нави, Дипломата і Ореста – її отримала учений секретар НТБ Світлана Барабаш. Серед інших виграшів – книжки ще дев'ятьох українських авторів з автографами. Життя триває!

Віктор Задворнов

Учасники конференції в НТБ ім. Г.І. Денисенка

КОНКУРС

КОНКУРС

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

ОГОЛОШУЄ КОНКУРС

на заміщення вакантної посади директора Науково-технічної бібліотеки ім. Г.І. Денисенка (вища освіта (магістр, спеціаліст) відповідно до напряму підготовки; стаж бібліотечної роботи не менше 5 років; вільне володіння державною мовою);

на заміщення вакантних посад завідувачів кафедр (вища освіта (магістр, спеціаліст); науковий ступінь доктора наук відповідно до профілю кафедри, вчене звання; стаж роботи на наукових, науково-педагогічних посадах не менше 5 років; вільне володіння державною мовою):

– фізичної хімії хіміко-технологічного факультету;

– теорії та практики управління факультету соціології і права;

на заміщення вакантної з 03.06.2024 р. посади професора (вища освіта (магістр, спеціаліст); науковий ступінь доктора (кандидата*, PhD*) наук та/або вчене звання професора (доцента, старшого наукового співробітника) відповідно до освітніх компонент, які забезпечує; стаж науково-педагогічної діяльності не менше 5 років; вільне володіння державною мовою) по кафедрі авіа- та ракетобудування Навчально-наукового інституту аерокосмічних технологій;

на заміщення вакантних з 01.07.2024 р. посад професорів (вища освіта (магістр, спеціаліст); науковий ступінь доктора (кандидата*, PhD*) наук та/або вчене звання професора (доцента, старшого наукового співробітника) відповідно до освітніх компонент, які забезпечує; стаж науково-педагогічної діяльності не менше 5 років; вільне володіння державною мовою) по кафедрах:

– фізичної хімії хіміко-технологічного факультету;

– атомної енергетики Навчально-наукового інституту атомної та теплової енергетики (3 посади);

– штучного інтелекту Навчально-наукового інституту прикладного системного аналізу;

– економічної кібернетики факультету менеджменту та маркетингу (3 посади);

на заміщення вакантних з 01.09.2024 р. посад професорів (вища освіта (магістр, спеціаліст); науковий ступінь доктора (кандидата*, PhD*) наук та/або вчене звання професора (доцента, старшого наукового співробітника) відповідно до освітніх компонент, які забезпечує; стаж науково-педагогічної діяльності не менше 5 років; вільне володіння державною мовою) по кафедрах:

– штучного інтелекту Навчально-наукового інституту прикладного системного аналізу;

– математичних методів системного аналізу Навчально-наукового інституту прикладного системного аналізу (2 посади);

– конструкцій машин Навчально-наукового механіко-машинобудівного інституту;

– динаміки і міцності машин та опору матеріалів Навчально-наукового механіко-машинобудівного інституту;

– конструювання електронно-обчислювальної апаратури факультету електроніки;

– високотемпературних матеріалів та порошкової металургії Навчально-наукового інституту матеріалознавства та зварювання ім. Є.О. Патона;

– цифрових технологій в енергетиці Навчально-наукового інституту атомної та теплової енергетики;

– теплової та альтернативної енергетики Навчально-наукового інституту атомної та теплової енергетики;

– математичного аналізу та теорії ймовірностей фізико-математичного факультету;

– електромеханіки факультету електроенерготехніки та автоматики;

– автоматизації енергосистем факультету електроенерготехніки та автоматики;

на заміщення вакантної з 23.09.2024 р. посади професора (вища освіта (магістр, спеціаліст); науковий ступінь доктора (кандидата*, PhD*) наук та/або вчене звання професора (доцента, старшого наукового співробітника) відповідно до освітніх компонент, які забезпечує; стаж науково-педагогічної діяльності не менше 5 років; вільне володіння державною мовою) по кафедрі інформаційних технологій в телекомуникаціях Навчально-наукового інституту телекомуникаційних систем;

на заміщення заміщення вакантних з 01.07.2024 р. посад доцентів (вища освіта (магістр, спеціаліст); науковий ступінь доктора (кандидата*, PhD*) наук та/або вчене звання відповідно до освітніх компонент, які забезпечує; стаж науково-педагогічної діяльності не менше 3 років; вільне володіння державною мовою), старших викладачів (вища освіта (магістр, спеціаліст); як правило, науковий ступінь відповідно до освітніх компонент, які забезпечує; стаж науково-педагогічної діяльності не менше 5 років; вільне володіння державною мовою), асистентів (вища освіта (магістр, спеціаліст); без вимог до стажу роботи; вільне володіння державною мовою), викладачів (вища освіта (магістр, спеціаліст); без вимог до стажу роботи; вільне володіння державною мовою) по навчально-наукових інститутах, факультетах, кафедрах:

Факультет менеджменту та маркетингу

Кафедра хімічного, полімерного і силікатного машинобудування

доцентів-1

асистентів-2

Факультет соціології і права

Кафедра економічної кібернетики

старших викладачів-1

асистентів-1

Факультет прикладної математики

Кафедра системного програмування і спеціалізованих комп'ютерних систем

асистентів-1

Навчально-науковий інститут атомної та теплової енергетики

Кафедра атомної енергетики

доцентів-2

асистентів-1

Навчально-науковий інститут механіко-машинобудівного інституту

Кафедра прикладної гідроаеромеханіки і механотроніки

доцентів-1

асистентів-1

Кафедра конструювання машин

доцентів-1

Хіміко-технологічний факультет

Кафедра технології електрохімічних виробництв

старших викладачів-1

Кафедра органічної хімії та технології органічних речовин

доцентів-2

асистентів-1

Кафедра фізичної хімії

асистентів-1

Навчально-науковий інститут телекомунікаційних систем

Кафедра інформаційних технологій в телекомуникаціях

старших викладачів-1

Факультет інформатики та обчислювальної техніки

Кафедра інформатики та програмної інженерії

доцентів-2

Навчально-науковий інститут енергозбереження та енергоменеджменту

Кафедра автоматизації електротехнічних та мехатронічних комплексів

старших викладачів-1

на заміщення вакантних 01.09.2024 р. посад доцентів (вища освіта (магістр, спеціаліст); науковий ступінь доктора (кандидата, PhD) наук та/або вчене звання відповідно до освітніх компонент, які забезпечує; стаж науково-педагогічної діяльності не менше 3 років; вільне володіння державною мовою), старших викладачів (вища освіта (магістр, спеціаліст); як правило, науковий ступінь відповідно до освітніх компонент, які забезпечує; стаж науково-педагогічної роботи не менше 2 років; вільне володіння державною мовою), асистентів (вища освіта (магістр, спеціаліст); без вимог до стажу роботи; вільне володіння державною мовою), викладачів (вища освіта (магістр, спеціаліст); без вимог до стажу роботи; вільне володіння державною мовою) по навчально-наукових інститутах, факультетах, кафедрах:

Факультет біомедичної інженерії

Кафедра технологій оздоровлення і спорту

доцентів-1

старших викладачів-5

викладачів-2

Кафедра біомедичної інженерії

доцентів-2

старших викладачів-1

Кафедра біобезпеки і здоров'я людини

старших викладачів-1

Кафедра біомедичної кібернетики

доцентів-1

Факультет інформатики та обчислювальної техніки

Кафедра інформаційних систем та технологій

доцентів-2

старших викладачів-1

Факультет менеджменту та маркетингу

Кафедра промислового маркетингу

доцентів-2

Кафедра менеджменту підприємств

доцентів-1

Кафедра економічної кібернетики

доцентів-3

Факультет лінгвістики

Кафедра теорії, практики та перекладу французької мови

доцентів-1

Кафедра англійської мови технічного спрямування №1

старших викладачів-2

Кафедра англійської мови технічного спрямування №2

старших викладачів-2

викладачів-3

Кафедра англійської мови гуманітарного спрямування №3

доцентів-1

Кафедра української мови, літератури та культури

доцентів-1

старших викладачів-1

Навчально-науковий інститут матеріалознавства та зварювання ім. Є.О. Патона

Кафедра фізичного матеріалознавства та термічної обробки

доцентів-1

Кафедра високотемпературних матеріалів та порошкової

металургії

доцентів-2

Кафедра зварювального виробництва

старших викладачів-2

Кафедра лазерної технології та фізико-технічних технологій

доцентів-1

КОНКУРС**Факультет електроніки**

стор. 6 Кафедра електронних пристрій та систем доцентів-3
старших викладачів-1
Кафедра акустичних та мультимедійних електронних систем доцентів-2
асистентів-1
Кафедра електронної інженерії доцентів-1

**Навчально-науковий інститут
енергозбереження та енергоменеджменту**

Кафедра електропостачання доцентів-2

Радіотехнічний факультет

Кафедра прикладної радіоелектроніки доцентів-2
Кафедра радіоінженерії старших викладачів-1

Інженерно-хімічний факультет

Кафедра машин та апаратів хімічних і нафтопереробних виробництв доцентів-1
Кафедра технічних та програмних засобів автоматизації доцентів-1
старших викладачів-1

**Навчально-науковий інститут
прикладного системного аналізу**

Кафедра штучного інтелекту доцентів-2
асистентів-1
Кафедра математичних методів системного аналізу доцентів-2

**Навчально-науковий інститут
телекомуникаційних систем**

Кафедра телекомуникацій доцентів-1

Хіміко-технологічний факультет

Кафедра фізичної хімії доцентів-3
Кафедра технології неорганічних речовин, водоочищення та загальної хімічної технології доцентів-5
старших викладачів-1

Навчально-науковий фізико-технічний інститут

Кафедра прикладної фізики доцентів-1

**Навчально-науковий інститут
аерокосмічних технологій**

Кафедра систем керування літальними апаратами доцентів-1
на заміщення вакантних з 04.09.2024 р. посад доцентів (вища освіта (магістр, спеціаліст); науковий ступінь доктора (кандидата, PhD) наук та/або вчене звання відповідно до освітніх компонент, які забезпечує; стаж науково-педагогічної діяльності не менше 3 років; вільне володіння державною мовою) по кафедрах, навчально-науковому інституту:

**Навчально-науковий інститут
енергозбереження та енергоменеджменту**

Кафедра автоматизації електротехнічних та мехатронічних комплексів доцентів-1
Кафедра електропостачання доцентів-3

на заміщення вакантної з 01.11.2024 р. посади доцента

(вища освіта (магістр, спеціаліст); науковий ступінь доктора (кандидата, PhD) наук та/або вчене звання відповідно до освітніх компонент, які забезпечує; стаж науково-педагогічної діяльності не менше 3 років; вільне володіння державною мовою) по кафедрі цифрових технологій в енергетиці Навчально-наукового інституту атомної та теплової енергетики;

на заміщення вакантної з 01.12.2024 р. посади доцента (вища освіта (магістр, спеціаліст); науковий ступінь доктора (кандидата, PhD) наук та/або вчене звання відповідно до освітніх компонент, які забезпечує; стаж науково-педагогічної діяльності не менше 3 років; вільне володіння державною мовою) по кафедрі автоматизації електротехнічних та мехатронічних комплексів Навчально-наукового інституту енергозбереження та енергоменеджменту.

Перелік документів, порядок проведення конкурсного відбору зазначено у Порядку проведення конкурсного відбору або обрання за конкурсом при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів), з яким можна ознайомитися за посиланням: <https://osvita.kpi.ua/competition>.

Претенденти на заміщення вакантних посад подають документи через загальний відділ університету (тел.: (044)204-82-82) особисто або надсилають поштою на адресу: 03056, Київ-56, проспект Берестейський (проспект Перемоги), 37, загальний відділ, кімн. 163.

Звертаємо вашу увагу, що на період дії правового регулювання стану повний комплект документів можна надіслати на електронну пошту: kanc@kpi.ua у pdf форматі. Документи треба підписати за допомогою кваліфікованого електронного підпису (КЕП), у темі листа зазначити "на конкурс НПП".

Термін подання документів – місяць від дня опублікування оголошення. Університет житлом не забезпечує!

ОСВІТНІ ОБРІЇ**Київські політехніки
на семінарі ACASD 2024**

Київські політехніки В. Аврутов, В. Гегельський, С. Рупіч, О. Заморський (ПБФ, кафедра КІОНС) та Л. Рижков (НН ІАТ, кафедра КІ) взяли участь у 2-му Міжнародному семінарі "Advances in Civil Aviation Systems Development" ("Розвиток систем цивільної авіації"), або, скорочено, ACASD (<http://ans.nau.edu.ua/acasd>).

Під час роботи першої секції

Проходив семінар 26-27 березня 2024 року в Національному авіаційному університеті на базі факультету аeronавігації, електроніки та телекомунікацій і кафедри аeronавігаційних систем. Учасники працювали у двох секціях: "Development of civil aviation systems" ("Розвиток систем цивільної авіації") та "Reliability and efficiency analysis of civil aviation systems" ("Аналіз надійності та ефективності систем цивільної авіації"). На них науковці та працівники авіабудівної галузі з України, а також Грузії, Ірландії, Китаю та Японії представили загалом 32 доповіді. Більшість доповідей стосувалася роботи супутникових навігаційних систем, надійності авіаційних пристріїв та вдосконалення організації руху літаків.

них оптических та навігаційних систем д.т.н. В.В.Аврутов.

Учасники семінару також заслухали в онлайн-режимі доповідь-презентацію представника компанії "Boeing Ukraine", присвячену сучасному стану, перспективам розвитку компанії та питанням працевлаштування молоді, зацікавленої в роботі в авіабудівній галузі.

Доповіді конференції заплановано опублікувати у видавництві Springer. Слід відмітити, що публікації цього семінару не лише індексуються у Scopus, але ще матимуть ISSN. Учасники семінару висловлюють свою вдячність організаторам і особисто професору кафедри аeronавігаційних систем НАУ, д.т.н. І.В.Остроумову.

**Вадим Аврутов,
професор кафедри КІОНС ПБФ, д.т.н.**

ДОПОМОГА ЗАХИСНИКАМ**Реабілітація за шеврон**

Безкоштовні послуги з відновлення та надання фізичного комфорту військовим, які дістали поранення верхніх та нижніх кінцівок, забезпечує спеціалізований центр у с. Згурівка Броварського району, що відкритий і працює за участю аспіранта ФБМП.

Наша газета уже розповідала про наукові здобутки аспіранта кафедри біобезпеки і здоров'я людини Олександра Кривякіна. Для оздоровлення й реабілітації він створив багатофункціональний тренажер "Основа", який на мінімальній площині дозволяє виконувати максимальну кількість фізичних вправ. Історія мала продовження.

Нешодівно за його участю запрацював Центр здоров'я, де безкоштовно нашим захисникам допомагають відновитися після поранень. "Вчимо пацієнтів заново стояти, тримати баланс, пересуватися з допоміжними засобами, а потім і без них. Відновлюємо силу, витривалість та координацію", – каже Олександр. Також тут тестують власноруч спроектоване й виготовлене спеціальне обладнання (див. КП №3-4 за 2024 р.).

Шлях до відкриття центру видався не простим і не коротким. З неприхованою гаркотою О.Кривякін розповідає: "Створення центру в наш час – справа ризикована та коштовна. Розпочали за власні кошти, але згодом довелося шукати додаткового фінансування. Тож спробували взяти участь у державній грантовій програмі "eРобота". За останні пів року пройшли всі етапи відбору: підготували електронну заяву (допустили помилки в даних), підготували бізнес-план (його повернули на допрацювання), пройшли онлайн співбесіди (постійні проблемами зі зв'язком), з нетерпінням очікували остаточно нарахованої кількості балів (не вистачило пів бала для отримання фінансування, через що розгляд було перенесено на наступний етап)". Але врешті-решт кошти отримали, що допомогло перекрити частину витрат. Отож тепер у Згурівці наші воїни отримують послуги з масажу, фізіотерапії, голкотерапії, ЛФК за методикою Євмінова та Бубновського і, звісно, діє індивідуальна програма кінематографії з використанням тренажера "Основа".

**O. Кривякін проводить
реабілітацію у Центрі здоров'я**

"Ми вважаємо, що така плата – більше, ніж гроші, адже такий шеврон – це концентрація спогадів, болю, можливо відчая чи радості, це пам'ять про важливий момент, частинка душі, яку нам залишають воїни на Дошці пошани", – кажуть у центрі. Нині там зберігаються спогади евакуйованих з Бахмута й Авдіївки, але колекція поповнюється. "Реабілітація за шеврон" – жартиють фізичні терапевти. Але... в кожному жарті є частка правди.

Розповідь О. Кривякіна доповнює його науковий керівник – доцент кафедри біобезпеки і здоров'я людини Юлія Антонова-Рафі:

"Наша кафедра готує фахівців за спеціальністю "Терапія та реабілітація".

Нині вони надзвичайно затр

ребувані/потребні на ринку праці. Адже військові та ветерани потребують особливої уваги й підтримки у процесі реабілітації, а наши випускники чудово виконують свої професійні обов'язки і допомагають військовослужбовцям відновитися після травм.

Реабілітологи можуть працювати у складі мультидисциплінарної команди або надавати реабілітаційну допомогу самостійно відповідно до мети, зазначеній в індивідуальному реабілітаційному плані, а також створювати персоніфіковані програми реабілітації з урахуванням особливостей пацієнтів.

Серед наших випускників є відомі спеціалісти, які діляться своєю професійною майстерністю і досвідом під час стільких науково-практичних заходів, у яких активну участь беруть викладачі, студенти та аспіранти".

Надія Ліберт

В Українсько-Японському центрі КПІ ім. Ігоря Сікорського відкрито виставку кераміки в традиційних японських стилях Нунобікі та Раку "Світ у кераміці". Варто зауважити, що подібні виставки в ньому вже проводилися. Але вироби Нунобікі і Раку експонуються у його виставковому залі вперше.

"Я надзвичайно радий, що незважаючи на війну, ми можемо насолоджуватися культурними подіями. Значну роль відіграє в цьому КПІ та його Українсько-Японський центр, – поділився своїми емоціями з любителями мистецтва, які прийшли на відкриття виставки, Надзвичайний і Повноважний Посол Японії в Україні Мацууда Кунінорі. – Я вдячний усім, хто був залучений до підготовки цієї виставки. І дуже

ня Японії до України та її громадян. Про це говорив на церемонії відкриття заступник Міністра освіти і науки України Андрій Вітренко: "Хочу подякувати уряду Японії, всьому японському народові за ту неоціненну підтримку, яку надає нам Японія в наші важкі часи – часи війни проти росіян, коли ми відстоюємо нашу національну ідентичність, нашу незалежність".

Вироби в стилі Нунобікі, що демонструються у КПІ, створили японські майстри з родини Коджіма. Техніка ця була розроблена ще в IX столітті на східному березі озера Біва. Характерним елементом її виробів є використання в глазурі зеленого кольору. Потім на багато

століть її було забуто, і лише в 70-х роках минулого століття молодий гончар Коджіма Таро, шукаючи нові можливості світу кераміки, зачарувався старовинними речами регіону Біва і розпочав роботу над сучасною її версією. Справу цю підхопили і його син Коджіма Кадзухіро та донька Коджіма Рьюко. Ця родина і започаткувала та розвинула сучасний різновид Нунобіки.

А от кераміка Раку представлена роботами українського майстра Юрія Карпенка. Це також сучасний її варіант, адже українському митцеві після численних експериментів і спроб вдалося у межах традиції, що виникла ще в XVI столітті, створити власний стиль. Взагалі керамічні вироби Раку – це полів'яний чайний посуд ручної роботи, який виготовляють спеціально для чайної церемонії, передусім чашки без ручок чаювання. Цікаво, що ця кераміка виготовляється без гончарного кола, форма ліпиться вручну – саме тому всі вироби, виготовлені в цій техніці, унікальні.

Юрій Карпенко розповів кореспондентові "КП" про особливості техніки Раку і про свій шлях до мистецтва японської кераміки.

сподіваюся, що ця виставка допоможе передати українцям почуття Японії та японців і відчути нашу підтримку. Я хочу, щоб ви знали і пам'ятали, що Японія є надійним другом України і залишатиметься ним і надалі. І я сподіваюся, що починаючи з цієї прекрасної виставки, цього року ми зможемо представити вам й інші аспекти японської культури та провести різноманітні заходи. Я вважаю, що культура приходить до тих людей, які її цінують і люблять. І кераміку японських майстрів представлено тут, щоб ви змогли полюбити її і, доторкнувшись до неї своїм серцем, зрозуміти".

Утім виставка має не лише мистецьке значення. Це ще один прояв дружнього ставлення.

Він багато років захоплювався японськими бойовими мистецтвами, іздав до Японії на вчачися в тамтешніх сенсей і як художник закохався в традиційне декоративно-ужиткове мистецтво цієї країни. Поступово, окрім шкіл единоборств, до центрів тяжіння його мандрівок у Країну Вранішнього Сонця додалися ще й майстерні керамістів. Здобуті знання та навички він втілював у вироби у власній студії під Києвом. Згодом почав експериментувати з матеріалами та режимами випалювання, доки під час чергового візиту вчитель не сказав йому, що вчити його надалі вже немає потреби: "Я вже не сен-

Мацууда Кунінорі та Андрій Вітренко оглядають експозицію

Зосередженість на виробах дозволяє знаходити все нові та нові їх особливості, адже кожний твір є унікальним. Їхнє тепло глядач відчуває не одразу, але відчувши, довго ще перебуває під його впливом. Тому, зазвичай, глядачі приходять подивитися на них ще раз. Тим більше, що значного часу такий візит не забирає, бо вироби ці містяться лише в одному затишному залі Українсько-Японського центру.

Насамкінець додамо, що впродовж роботи виставки на ній збиряються кошти на рахунок Благодійного фонду підтримки Збройних Сил України "Київський політехнік".

Виставка "Світ у кераміці" експонується до 22 квітня, і за бажання ви ще встигнете її оглянути. Працює вона з понеділка до п'ятниці від 11:00 до 19:00, у суботу з 11:00 до 18:00.

Вхід вільний, але у зв'язку з посиленням безпекових заходів організатори просять для проходу в бібліотеку мати при собі документ, що посвідчує особу.

Дмитро Стефанович

Кераміка Раку майстра Ю. Карпенка

Минуло майже три роки з тієї пори, як ми вітали нашу збірну зі скелелазіння з перемогою на першості України серед закладів вищої освіти. Перерва була викликана спочатку епідемією COVID-19, потім розпочалася повномасштабна війна.

За ці три роки у складі збірної відбулася зміна покоління. Рік тому наш клуб знову розпочав свою діяльність і за цей час ми підготували нову плеяду молодих спортсменів.

5 квітня цього року ми в університетському клубі скелелазання "КПІ скала" приймали чемпіонат України серед студентів у дисципліні "боулдеринг".

У змаганнях взяли участь представники 12 закладів вищої освіти з шести регіонів нашої країни – Дніпропетровської області, Кіровоградської області, міста Києва, Харківської області, Сумської області та Полтавської області.

Для більшості студентів збірної команди КПІ ім. Ігоря Сікорського це був перший старт такого рівня. А проте це не стало перешкодою для гарного виступу.

Отож ми вітаємо з другим місцем Марію Дзюбу (ФІОТ, ІС-12), а також Марію Поліщук (ФПМ, КВ-33) і Михайла Кратюка (ФІОТ, ІП-31мп), які підняли-

ся на третю сходинку п'єдесталу пошани. До фіналів також дійшли Софія Павлова (ФІОТ, ІС-12), Яна Смірнова (ФБМІ, БФ-21) та Олег Позняков (ФЕЛ, ДВ-11).

У загальному заліку команда КПІ ім. Ігоря Сікорського посіла друге місце.

Вітаємо наших спортсменів та їхніх тренерів з достойним виступом. Бажаємо їм і надалі гідно представляти КПІ на змаганнях різного рівня!

Також висловлюємо вдячність профспілці співробітників університету, адміністрації ЦФВС "Політехнік" і адміністрації студмістечка, яка допомогла з розселенням команд, за допомогу, яку вони надали клубу в прийнятті та проведенні змагань такого високого рівня.

В.М. Михайлена, старший викладач кафедри ТОС

Київський Політехнік

газета Національного технічного
університету України
«Київський політехнічний інститут
імені Ігоря Сікорського»

<https://www.kpi.ua/kp>

Ідентифікатор друкованого медіа
в Реєстрі суб'єктів у сфері медіа
R30-03597

Головний редактор: Д.Л. СТЕФАНОВИЧ

Проецтний редактор: Н.С. ЛІБЕРТ

Дизайн та комп'ютерна верстка: І.Й. БАКУН

03056, м. Київ,
вул. Політехнічна, 14,
корп. №16, кімната № 126

gazeta@kpi.ua

(044) 204-85-95

Відповідальність за достовірність інформації несуть автори.

Позиція редакції не завжди збігається з авторською.